

A sárga agyag felett, a falkiszögellést is elborítva, 15. századi leletekben gazdag feltöltés következett. Szintemelésre lehet következtetni abból a feltöltésre hordott, kemény, habarcsos, épülettörmelékes rétegből, amely sajnálatos módon legfelső in situ rétegnek mutatkozott. Ebben már inkább a 15–16. század fordulójára jellemző cserepek voltak.

A trapéz alakú udvar déli falánál kiásott újabb szondában (100. sz. árok) a bolygatatlan talajt kivéve minden, beleértve az 1 m hosszú falszakaszt is, az 1930-as évekből származik. Összefoglalásképpen a szondák alapján kijelenthetjük, hogy valószínűleg teljesen más alaprajza volt az itteni, középkori épületeknek.

IRÁSNÉ MELIS KATALIN

68. Budapest XXII., Nagytétény, Úttörők útja 13/a. Ró, Ú

2002. október 10–30. között végeztünk próbaásatást. A K–Ny-i irányban húzott kutatóárokban az előre megjósolt helyen előkerült a Campona-erőd Ny-i védőfala és az attól Ny-ra húzódó védőárok K-i oldala. Az ároknak csak a K-i oldalát sikerült feltárnunk, ugyanis a Ny-i már a szomszéd telek alá esik. Mélysége ezen a ponton a mai felszíntől mérve 3,45 m, míg az árok tengelytávolsága az erődfaltól 5,2 m. Az erőd falszélessége 1,35 cm és az eddig megfigyeltekkel ellentétben két építési technikával készült falazási módot különítettünk el. A római járósínttel egy magasságban a falazat öntőthabarcsos technikájú, azonban ettől a szinttől –30 cm-re lévő falbolygatásban már sárga agyagba rakott falat találtunk, ami a 90 cm mélységű alapozási szintig kitöltötte az árkot. Ugyancsak sárga agyagba rakott alapfalazatú a bástya, az erőd belseje felé eső 90 cm szélességű K-i zárófala. A bástya új fala a Ny-i oldalon már nem az erőd fal, hanem az erőd fal elé épített öntőthabarcsos technikájú 20 cm mélységben alapozott 1,8 m szélességű új fal. Úgy tűnik, hogy az erőd fal és a hozzá belülről kapcsolódó bástya ezen a szakaszon két fázisban épült. A bástya K–Ny-i irányú belméretét is megállapíthattuk, ami 4,3 m. É–D-i irányú kiterjedése továbbra is ismeretlen, mert D-i irányban a telekhatáron álló épített kőfal és az alatta levő közművek akadályozták a kutatást. Az É-i oldalon egy rábontással sikerült meghatározni a bástya É-i lezáródását. Ezen a helyen egy nagyon szabályos, K–Ny-i irányú, függőleges falú, legújabb kori beásást is találtunk, ami egyrészt érintette a bástya ÉNy-i sarkát, az erőd falát és feltehetőleg a bástya ÉK-i sarkát is.

A megmaradt kőfalak a mai felszíntől mért 75 cm mélységtől találhatók.

KOCSIS LÁSZLÓ

69. Bugac, Alsó- és Felsőmonostor (Bács-Kiskun megye) Kö

Az MTA Régészeti Intézete és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal között 2002. május 15-én létrejött

szerződés alapján 2002 májusában végeztem légi fotózást.

A fotózásoknál Kodak VC-400-as filmet használtam (roll és leica), Minolta X-700-as (35-ös objektívval), Mamyia-645-ös (150-es teleobjektívval), illetve Practica LTL (29-es optikával) fényképezőgépet; valamint Sony digitális kamerával videóztam.

A levegő kissé párás, a fényviszonyok változóak. Többnyire szórt fény volt, de időnként kisütött a nap. Miután a szél és a turbulencia is általában erős volt, repüléstechnikai, biztonsági okokból 1500 lábnál alacsonyabb magasságba nem mehettünk.

Bugac, Felsőmonostor: A rigolított területen objektum nem mutatkozott, csupán szürke foltok. Itt volt egykor a település temploma, temetője. A település a környező legelőkön, búzavetéseken viszont szépen látszik. A búzában most a zöld különböző árnyalatai utalnak az egykori objektumokra.

Bugac, Alsómonostor: Itt is nagyobb területen figyelhető meg a település, mint azt a felszínen meg lehetett állapítani.

MIKLÓS ZSUZSA

70. Bugac, Felsőmonostor (Bács-Kiskun megye) Kö

A kecskeméti Katona József Múzeumot telefonon arról értesítették, hogy Bugac, Felsőmonostoron az őszi erdőültetést követően embercsontokat, kiszántott köveket, tégladarabokat találtak.

Március 4-én a helyszínre kiérkezve a következőket állapíthattam meg. A Szentkút-éri csatorna ÉK-i partján húzódó ÉNy–DK irányú kiemelkedő részt egy dűlőút metszi át. A dűlőúttól DNy-ra fekvő terület egy része művelésből kihagyott, rajta igen szabálytalan dombocskák terül el, téglatörmelékkel. A polgármester elmondása szerint itt vannak a felsőmonostori templom maradványai. Az ettől délre eső földterületen történt az elmúlt év őszén az erdőtelepítés, amit egy 70–80 cm mélységre lehatoló szántás előzött meg. A mélyforgatással megbolygatott területen, a dombocskától kb. 40–50 m távolságban nagyméretű kövek, téglák kerültek felszínre. A felszántott területen kb. 50×60 méteres kiterjedésben emberi váz- és koponyacsontok találhatóak a felszínen. Több helyen koporsókorhadék, illetve deszkakoporsó maradványai is vannak. A nyomok alapján egy templom körüli temető, a forrásokból és a szakirodalomból egyaránt ismert Felsőmonostor temetőjének egy részét bolygatták meg a mélyszántással. A bejárt területen az embercsontokon kívül régészeti leletanyagot nem találtam.

V. SZÉKELY GYÖRGY

71. Bugac, Felsőmonostor (Bács-Kiskun megye) H, Á, Kö

2002 tavaszán újabb terepbejárást végeztünk, melynek során kiderült, hogy a terület legfontosabb középkori